Vekst, utvikling og fremtid

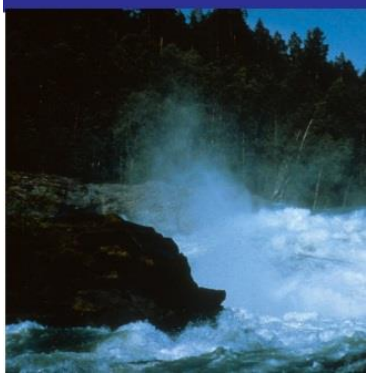

Tilstandsrapport Målselvskolen 2015

Innholdsfortegnelse

LÆRINGSPLAKATEN 3

Innledning 4

Oppsummering og konklusjon 5

Bemanning, elever og økonomi 7

Kommentar 9

Kvalitetsplanen 10

Skalaforklaring 10

Fokusområdet lesing og skriving i alle fag 11

Skolenes egenvurdering 11

Resultater fra brukerundersøkelsene 12

Kartleggingsprøve i lesing på 2.trinn 13

Nasjonale prøver i lesing 14

Mestringsnivå 5.klassetrinn 14

Mestringsnivå 8. klassetrinn 15

Mestringsnivå 9. klassetrinn 15

Kommentar 16

Fokusområdet vurdering 17

Skolenes egenvurdering 17

Elevundersøkelsen 18

Foreldreundersøkelsen 20

Kommentar 20

Fokusområdet læringsmiljø 21

Skolenes egenvurdering 21

Elevundersøkelsen 22

Foreldreundersøkelsen 23

Utvikling over tid 24

Mobbing 25

Kommentar 27

Kommunens system for kvalitetssikring i skolen. 28

Kommentar 28

LÆRINGSPLAKATEN

Skolen og lærebedriften skal:

1. **gi alle elever og lærlinger/lærekandidater like muligheter til å utvikle sine evner og talenter individuelt og i samarbeid med andre**
2. **stimulere elevenes og lærlingenes/lærekandidatenes lærelyst, utholdenhet og nysgjerrighet**
3. **stimulere elevene og lærlingene/lærekandidatene til å utvikle egne læringsstrategier og evne til kritisk tenkning**
4. **stimulere elevene og lærlingene/lærekandidatene i deres personlige utvikling og identitet, i det å utvikle etisk, sosial og kulturell kompetanse og evne til demokratiforståelse og demokratisk deltakelse**
5. **legge til rette for elevmedvirkning og for at elevene og lærlingene/lærekandidatene kan foreta bevisste verdivalg og valg av utdanning og fremtidig arbeid**
6. **fremme tilpasset opplæring og varierte arbeidsmåter**
7. **stimulere, bruke og videreutvikle den enkelte lærers kompetanse**
8. **bidra til at lærere og instruktører fremstår som tydelige ledere og som forbilder for barn og unge**
9. **sikre at det fysiske og psyko-sosiale arbeids- og læringsmiljøet fremmer helse, trivsel og læring**
10. **legge til rette for samarbeid med hjemmet og sikre foreldres/foresattes medansvar i skolen**
11. **legge til rette for at lokalsamfunnet blir involvert i opplæringen på en meningsfylt måte**

Innledning

Det er fastsatt i opplæringsloven og privatskoleloven at skoleeiere plikter å utarbeide en årlig rapport om tilstanden i opplæringen. I St.meld. nr. 31 (2007-2008) fremgår det at det er viktig at styringsorganene i kommuner og fylkeskommuner har et bevisst og kunnskapsbasert forhold til kvaliteten på grunnopplæringen. Dette er nødvendig for å følge opp utviklingen av sektoren på en god måte.

Den årlige rapporten skal drøftes av skoleeieren, dvs. av kommunestyret, fylkestinget og den øverste ledelsen ved de private grunnskolene, jf. opplæringsloven § 13-10 andre ledd. Det er fastsatt i privatskoleloven § 5-2 andre ledd bokstav k at styret skal drøfte den årlige rapporten om tilstanden i disse skolene.

Målselv kommune har lagt frem tilstandsrapporten som omhandler tilstanden og kvaliteten i grunnskolen i Målselv kommune de siste årene. Våre rapporter har tidligere tatt med flere områder enn minstekravet i loven. Høsten 2015 ble «Kvalitetsplan for Målselvskolen 2015-2018» vedtatt og kommunestyret vedtok at tilstandsrapporten for 2015 skulle redusere målepunktene slik at det skulle rapporteres ihht satsingsområdene i kvalitetsplanen. Vi vil derfor i årets rapport bare rapportere på satsingsområdene fra kvalitetsplanen.

I utarbeidelsen av tilstandsrapporten for 2015 har skolene deltatt ved å framskaffe resultater, analysering og vurdering ut fra de oppsatte målene.

Innledningsvis vises det til Læringsplakaten (på forrige side) som sammen med den generelle delen av læreplanen danner utgangspunkt for læreplaner for fagene i Kunnskapsløftet. Den forteller hva som er skolens overordnede oppdrag og ansvar. I tillegg til grunnleggende ferdigheter og faginnhold har skolen et oppdrageransvar. Sluttmålet for det 12-årige skoleløpet er ”å anspore den enkelte til å realisere seg selv på måter som kommer fellesskapet til gode – å fostre til menneskelighet for et samfunn i utvikling.”

Oppsummering og konklusjon

Tilstandsrapporten for 2015 totalt endret fra tidligere år. Nå rapporteres det på fokusområdene fra «Kvalitetsplanen for Målselvskolen 2015-18» som ble vedtatt av kommunestyret 5/11 2015. Dette betyr at det er færre områder som omtales, men analysene er grundigere med informasjon både fra skolenes egenvurdering, brukerundersøkelsen og nasjonale prøver.

Når vi skal analysere tallmateriale fra brukerundersøkelsene og nasjonale prøver må vi være oppmerksom på «De små talls lov»: Variasjon for en skole over tid er større enn variasjonen på både kommune-, fylkes- og spesielt og nasjonalt nivå. Når gruppene vi sammenligner er små, hos oss har vi helt nede i noen få elever, vil variasjonen bli større på grunn av tilfeldige forskjeller i elevforutsetningene i hvert årskull eller skole. Dette gjør at særlig små skoler skal være forsiktige med å se på endringer fra år til år. Vi har derfor valgt å ikke gå helt ned på skolenivå men rapporterer for hele Målselvskolen samlet.

Hovedfunn i tilstandsrapporten viser at det foregår mye godt arbeid i Målselvskolen som gir gode resultater ut fra begrensede ressurser. Vi ligger for det meste over eller likt med snittet i fylket og landet.

Bemanning, elever og økonomi

- Bemanningen er på samme nivå som tidligere
- Nedgangen i elevtallet er stoppet opp og vil igjen øke
- Kostnadene har økt litt, men er på et svært lavt nivå

Lesing og skriving i alle fag

- Elever og foreldre er godt fornøyd med skolenes arbeid
- Faglige resultater på nasjonale prøver på 5. og 8. trinn er litt lavere enn landssnitt. For 9. trinn er vi litt bedre enn landet, men det er stor forskjell mellom jenter og gutter. Vi har for mange gutter som scorer på de laveste nivåene og få på øverste nivå. Vi har større andel jenter som er flinke i lesing, og de flinkeste er veldig flinke. Det vil være viktig å sette inn målrettede tiltak for å bedre leseresultatene til guttene.

Vurdering

- Fokusområdet vurdering viser at vi har god praksis og som også oppleves god av både elever og foreldre og vi ligger stort sett over landssnitt på det meste. Både elever, foreldre og egenvurderingen til skolene samsvarer godt på de områdene vi må forbedre oss.
- Fokus framover må derfor settes på at elevene må få bedre kjennskap til vurderingskriteriene og bli mere delaktig i utformingen av både mål og deltagelse i vurderingsarbeidet.

Læringsmiljø

- Foreldre og elever er godt fornøyd med læringsmiljøet og det er ei jevn forbedring fra tidligere år.
- Skolenes systematiske og planmessige arbeid med trivselsfremmende tiltak, tiltak mot mobbing, avdekking av mobbing og andre planlagte tiltak i årshjulet for læringsmiljø har hatt ønsket effekt
- Andelen elever som føler seg mobbet har gått ned med unntak av 5.trinn der vi må ha ekstra fokus

Kommunens system for kvalitetssikring i skolen

- Kvalitetsplanen er i tillegg til kommunens kvalitetssystem gode verktøy for å sikre kvaliteten i skolen
- Innføring og bruk av bedre analyseverktøy vil forbedre kvalitetssikringen av faglige resultat både for skoleeier og på den enkelte skole.
- Det er ønskelig at denne kontakten med skolene skal bli enda tettere ved at skoleeier jevnlig besøker skolene for å utveksle erfaringer og forventninger samt delta i diskusjoner om faglig utvikling og resultater for elevene

Det har i 2015 vært et stort fokus på læringsmiljø og arbeid med å få ned tallene på elever som opplever seg mobbet. Dette har tatt mye fokus, men vurderes som helt riktig ressursbruk. Oppsummert ser vi at ressursene i Målselvskolen er svært små og dette utfordrer på alle nivå. Det er grunn til å berømme de ansatte som tross ressurssituasjonen står på og skaper gode resultater.

Bemanning, elever og økonomi

Bemanning faste stillinger

Nøkkeltall	2013	2014	2015
Årsverk grunnskolene, inklusiv Sameskolen	107,51	102,63	101,9

Kilde GSI.

Indikator og nøkkeltall	2011-2012	2012-2013	2013-2014	2014-2015	2015-2016
Tallet på elever	808	811	773	728	732
Tallet på skoler	7	7	7	7	7
Tallet på kontaktlærere	59	62	59	58	58
Tallet på lærere	110	108	108	104	105
Årsverk lærere	88,7	94,6	89,6	86,7	87,0

Kilde Skoleporten

Fakta om enheten/nøkkeltall fra Kostra

Faktatabell (Kostra) Grunnskole	2013	2014	2015	Komm. gruppe 11.	Landet u/Oslo
Netto driftsutgifter til grunnskolesektor (202, 215, 222, 223), per innbygger 6-15 år, konsern	112 602	104 342	107 333	110 325	102 261
Netto driftsutgifter til grunnskole (202), per innbygger 6-15 år, konsern	87 555	76 933	87 280	89 405	82 486
Netto driftsutgifter til skolelokaler (222), per innbygger 6-15 år, konsern	16 059	17 837	13 219	16 088	16 300
Netto driftsutgifter til skoleskyss (223), per innbygger 6-15 år, konsern	5 097	5 116	2 785	3 104	2 163
Netto driftsutgifter til grunnskole (202), i prosent av samlede netto driftsutgifter, konsern	18,8	15,8	18,8	19,6	19,4
Andel elever i grunnskolen som får spesialundervisning	10,1	9,3	9,0	8,2	7,9
Andel timer spesialundervisning av antall lærertimer totalt	20,2	20,1	20,3	19,5	17,6
Gjennomsnittlige grunnskolepoeng	40,3	41,5	40,2	-	40,7

Kilde SSB

Regnskap for 2015

Driftsregnskapet pr. 31.12.2015	Regnskap	Budsjett	Avvik kr	Forbruk i %
Målselvskolen	72 357 896	74 388 360	-2 030 465	97,27 %

Kilde: Visma Enterprise

Sammenligning med andre kommune

Vi har valgt å ta med 2 tabeller fra SSB der vi ser på nettokostnadene til grunnskolesektoren pr. innbygger og pr. elev i Målselv og andre kommuner i fylket.

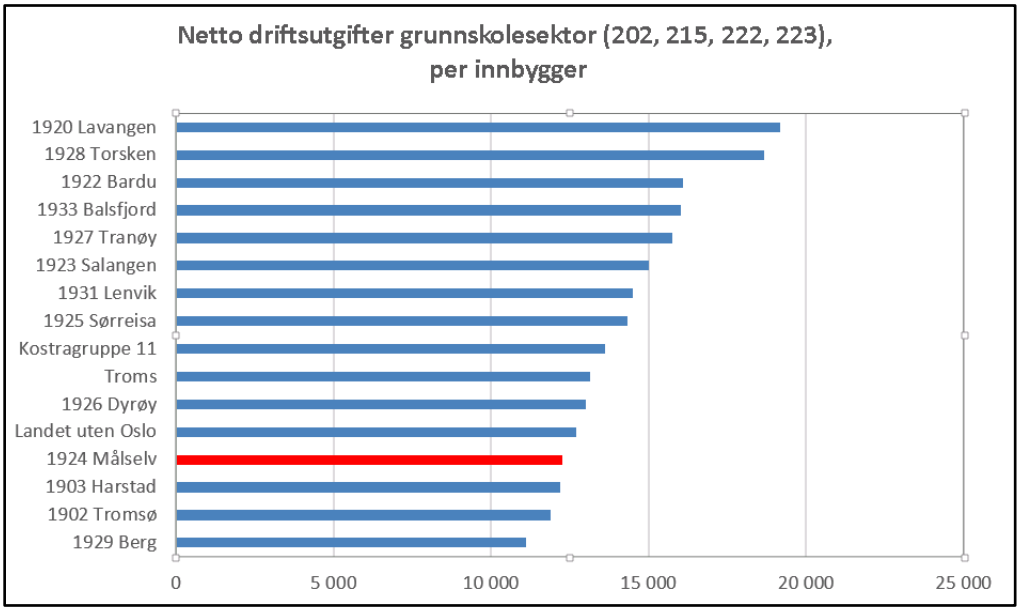

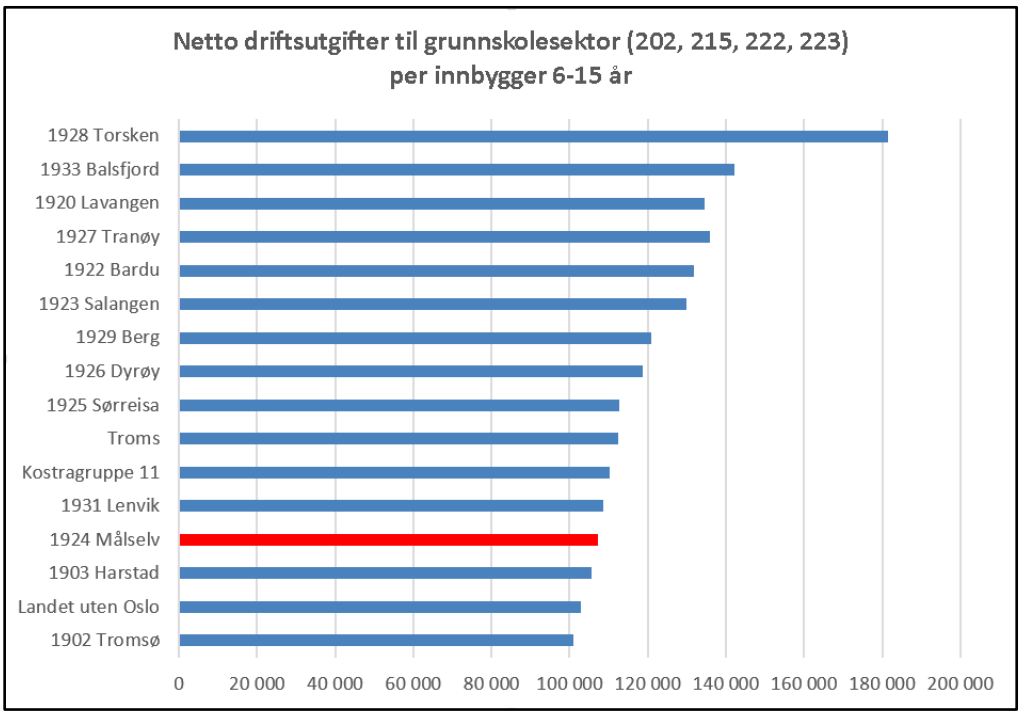

Kommentar

Nedgangen i elevtallet de siste årene har nå stoppet opp og vi har fått ei lita økning inneværende år. Prognosene viser at elevtallet fortsatt vil stige neste år. Antallet lærere og årsverk har bare små endringer.

Vi ser av kostratallene at kostnadene for grunnskolesektoren har gått litt opp, men ikke noe mer enn lønns- og prisstigningen skulle tilsi. På grunn av større inntekter enn budsjettert og innkjøpsstoppen som ble innført gikk Målselvskolen med et mindreforbruk på vel 2 mill i 2015. Dette er 3 året på rad at skolene har et mindreforbruk i forhold til budsjettet. Målsettinga er å bruke de midlene som er budsjettert for hele året, men stram budsjettkontroll fram til høsten for å unngå å gå i minus kombinert med innkjøpsstopp gjør at skolene ikke får brukt hele budsjettet. Det kan også være at vi legger ut for få stillinger når budsjettet for rammeområdet fordeles på de forskjellige skolene.

Når vi sammenligner oss med fylket, kommunegruppe 11 og andre kommuner i fylket ser vi at vi bruker lite penger på Målselvskolen. Når vi tar geografi og skolestruktur i betraktning så er det bemerkelsesverdig når vi ser hva de andre kommunene bruker. De ansatte i Målselvskolen opplever at ressursene i skolen er på et minimumsnivå.

Kvalitetsplanen

Kvalitetsplan for Målselvskolen skal bidra til å nå vår visjon om å utvikle en framtidsrettet skole. Vi ønsker å skape en skole som gir rom for aktivt utviklingsarbeid og som stimulerer til et ønske om å videreutvikle egne kunnskaper og ferdigheter i et trygt, inspirerende og faglig godt læringsmiljø for alle aktørene i skolen.

Gjennom å fokusere på noen prioriterte områder settes det tydelige krav og forventninger for skolene. Dette er et viktig styringssignal for å utvikle kvaliteten i skolen, og resultatoppfølgingen av den enkelte skole. Målselvskolen skal skape et best mulig grunnlag for elevenes læring ved å legge til rette for økt utbytte av læringsarbeidet, både faglig og sosialt. Læringslyst og læringstrykk skal prege Målselvskolen i årene framover. I dette arbeidet er det viktig å opprettholde og skape gode samarbeidsrelasjoner innad i skolene, mellom skolene, med foreldre og andre aktører. Kvalitetsplanen for Målselvskolen 2015-2018 er første strategiske skritt i denne retning.

Gjennom kvalitetsplanen ønsker Målselv kommune som skoleeier å sikre kvaliteten i arbeidet som gjøres på hver skole, som del av vårt forsvarlige system i henhold til Opplæringslovens §13.10 krav til skoleeier om å ha et forsvarlig system for vurdering og om kravene i opplæringsloven og forskriftene til loven blir oppfylte. Kvalitetsplanen har fokus på lesing og skriving i alle fag, vurdering, læringsmiljø og system for kvalitetssikring. I henhold til denne prioriteres arbeidet. Dette er for øvrig i tråd med regjeringa si satsing på tidlig innsats.

På bakgrunnen av kvalitetsplanen har den enkelte skole utarbeidet sine lokale handlingsplaner som spesifiserer egne satsinger med lokale mål. Planen skal være styrende for det som skjer i klasserommet. Siden Kvalitetsplanen først ble vedtatt i kommunestyremøtet 5/11 2015 har skolene bare så vidt fått startet opp arbeidet med fokusområdene 2015.

Kvalitetsplanen setter ikke spesifikke og konkrete mål for hvert fokusområde, men viser til tegn på god praksis. Vurdering om praksisen er god har vi gjort ved å ta med ei egenvurdering fra skolene i tillegg til resultater fra brukerundersøkelser og nasjonale prøver.

Skalaforklaring

For å gjøre det lettere å få et bilde av tilstanden har vi valgt å bruke trafikklys for å illustrere måloppnåelsen både i egenvurderingene og undersøkelser det vi sammenligner oss med fylket og resten av landet.

På egenvurderingene er grønn god praksis, gult er bra praksis men bør bedres og rødt er tegn på at det må større endringer.

På brukerundersøkelsene viser grønn at vi er på lik linje eller bedre enn fylkes- og landssnitt, gult viser at vi ligger mellom fylket og land, mens rødt viser at vi scorer dårligere enn både fylkes- og landssnitt. Skalaen på brukerundersøkelsene går fra 1 til 5, der 5 høyeste oppnåelige score.

Det er viktig å poengtere at på elevundersøkelsen er alle elevene i 5-10. klassetrinn med. Skoleporten (der media får sine tall) viser bare tallene for 7. og 10. årstrinn. Vi har valgt å ta med alle klassetrinnene siden dette gir et riktigere bilde av tilstanden i Målselvskolen.

Fokusområdet lesing og skriving i alle fag

Lese- og skriveopplæringen handler om både begynneropplæring og fortsettende opplæring i lesing og skriving. Den første lese- og skriveopplæringen handler mye om begreper. God begrepsopplæring er en grunnleggende forutsetning for all tenkning og læring. Begrepsutvikling henger nøye sammen med kognitiv utvikling – evnen til å tilegne seg kunnskap. Det er viktig at barn lærer begreper som går over fra det konkrete stadiet og over i den abstrakte tenkningen. For å tilegne seg ny kunnskap på høyere klassetrinn er det avgjørende at elevene har et godt begrepsapparat.

Lesing og skriving må trenes i alle fag på alle trinn for oppnå målet om at alle elever skal oppnå en funksjonell lese- og skriveferdighet etter 10. trinn. Lese- og skriveopplæringen i alle fag må ta høyde for at kravene til koding, ordforståelse, leseforståelse og strategiske ferdigheter øker i takt med krav som stilles i de tekstene som elevene møter. Ferdighetene både må og skal utvikles i samme takt. Det ferdighetsnivået som er tilstrekkelig for å lese ”enkle tekster med sammenheng og forståelse” på 2. trinn er ikke nødvendigvis tilstrekkelig for å møte krav om ”å orientere seg i store tekstmengder” på 10. trinn.

Elevene i Målselvskolen skal gjennom det tiårige skoleløpet tilegne seg funksjonell lese- og skriveferdighet.

Skolenes egenvurdering

Lesing og skriving i alle fag, tegn på god praksis	**Skolenes vurdering**
Elevene skal lese og arbeide med et bredt tekstutvalg på alle klassetrinn	
Elevene skal lære om og benytte ulike lese- og skrivestrategier i arbeidet med fagtekster	
Elevene skal være delaktig i å utforme vurderingskriterier og vurdere eget arbeid i lesing og skriving	
Lærerne legger vekt på lesing, skriving, språk- og begrepsutvikling og synliggjør dette i alle fagplaner/periodeplaner	
Lærerne følger opp den enkelte elev gjennom kartlegging og underveisvurdering og setter inn tiltak	
Lærerne skal ha innsikt i og ta i bruk ulike strategier for lesing og skriving av fag- og skjønnlitteratur som kan være relevant for sin elevgruppe	
Lærerne skal på tvers av fag samarbeide og aktivt ta i bruk lese- og skrivestrategier	
Lærerne skal modellere og veilede elevene i deres utvikling av lese- og skrivestrategier	
Lærerne gir kontinuerlig underveisvurdering og framovermeldinger i lese- og skriveutviklingen	

Lesing og skriving i alle fag, tegn på god praksis	Skolenes vurdering
Læreren har ansvar for å sette i gang og opprettholde et godt samarbeid med hjemmet i forbindelse med elevenes lese- og skrive-, språk- og begrepsutvikling	
Foreldrene og lærerne samarbeider om å stimulere elevenes lese- og skriveglede og aktiv bruk av biblioteket	
Foreldrene skal utvikle bevissthet om ulike lese- og skrivestrategier	
Foreldrene leser et variert tekstutvalg sammen med sine barn	
Skolens ledelse har ansvar for at resultater fra kartlegginger og nasjonale prøver følges opp internt i skolen og i samarbeid med PPT	
Skolens ledelse har ansvar for at lærere samarbeider og aktivt tar i bruk lese- og skrivestrategier i undervisningen	

Vi ser at skolene vurderer praksisen sin som ganske god med mye gult og grønt. De områdene som har rødt er på områder der eleven skal være med på å bestemme vurderingskriterier og foreldrene sin deltagelse i lese- og skrivearbeidet. Dette kan henge sammen med at lærerne er usikre på hvor stor grad de kan pålegge foreldrene å bruke f.eks bibliotek og lese varierte tekster.

Resultater fra brukerundersøkelsene

Spørsmål om lesing fra elevundersøkelsen	Målselv	Troms	Nasjonalt
På skolen lærer jeg hvordan jeg skal lese ulike tekster for å lære	4,32	4,15	4,13
På skolen lærer jeg hvordan jeg skal arbeide med teksten før jeg leser den	4,21	4,05	4,03
Jeg lærer hvordan jeg kan arbeide med en tekst for å forstå den	4,23	4,07	4,07
Jeg lærer hvordan vi kan arbeide med nye ord og begreper for å forstå dem	4,20	4,10	4,10

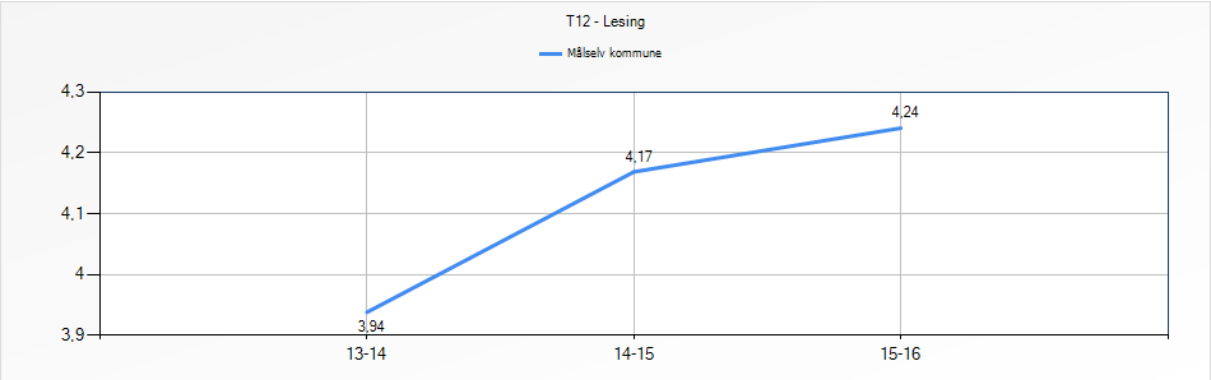

Spørsmål om lesing fra foreldreundersøkelsen	Målselv	Troms	Nasjonalt
Jeg har inntrykk av at barnet mitt lærer hvordan han/hun skal lese ulike tekster for å lære	4,10	3,90	3,90
Jeg har inntrykk av at barnet mitt lærer hvordan han/hun skal arbeide med teksten før den leses	4,00	3,80	3,80
Jeg har inntrykk av at barnet mitt lærer hvordan han/hun kan arbeide med en tekst for å forstå den	4,10	3,80	3,80
Jeg har inntrykk av at barnet mitt lærer hvordan han/hun kan arbeide med nye ord og begreper for å forstå dem	4,00	3,80	3,80

Spørsmål om skriving fra elevundersøkelsen	Målselv	Troms	Nasjonalt
Lærere viser meg eksempler på gode tekster før jeg skriver selv	3,80	3,40	3,70
Lærere viser meg hvordan jeg kan skrive gode tekster	4,10	3,60	3,80

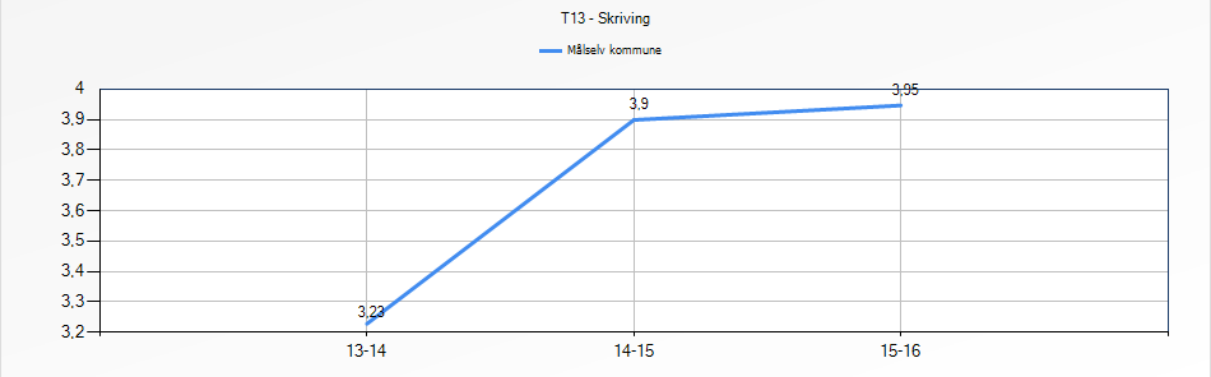

Spørsmål om skriving fra foreldreundersøkelsen	Målselv	Troms	Nasjonalt
Jeg har inntrykk av at lærerne viser barnet mitt eksempler på gode tekster før han/hun skal skrive selv	4,00	3,90	3,80
Jeg har inntrykk av at lærerne viser barnet mitt hvordan han/hun kan skrive gode tekster	4,00	3,80	3,80

Resultatene fra både elev- og foreldreundersøkelsen på spørsmålene og lesing og skriving er vesentlig bedre enn fylket og landsbasis og vi har derfor grønt på alle spørsmålene. Utviklingen de 3 siste årene har for Målselv sin side har hatt en stigende tendens.

Kartleggingsprøve i lesing på 2.trinn

Kartleggingsprøve lesing 2. trinn	2012	2013	2014	2015
Over kritisk grense	79,0	82,1	89,2 %	81,5 %
Under kritisk grense	21,0	17,9	10,8 %	18,5 %

Kartleggingsprøvene identifiserer de elevene som er under kritisk grense slik at skolen kan sette inn tiltak for å få disse elevene over grensa. Det vil være noe variasjon mellom årsklassene, men det viktigste her vil være å sette inn nødvendige tiltak på de som scorer under kritisk grense. De siste årene har vi hatt en stigende tendens i elever over kritisk grense, men i 2015 hadde vi en økning av elever under kritisk grense.

Nasjonale prøver i lesing

Nasjonale prøver i lesing, gjennomsnittlig poengsum	Målselv	Troms	Nasjonalt
5. klassetrinn	49,10	49,90	49,90
8.klassetrinn	49,20	49,90	49,90
9.klassetrinn	53,90	53,90	53,30

På gjennomsnittlig poengsum ligger vi litt under på 5. og 8 trinn mens 9 er likt med fylket og bedre enn landssnittet. Nedenfor ser vi litt nøyere på mestringsnivåene og fordelingen mellom kjønnene på de forskjellige klassetrinnene.

Mestringsnivå 5.klassetrinn

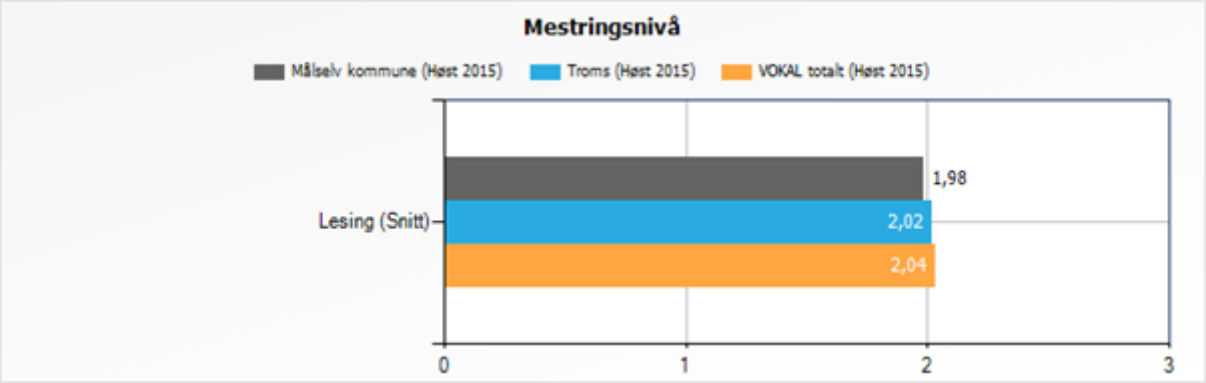

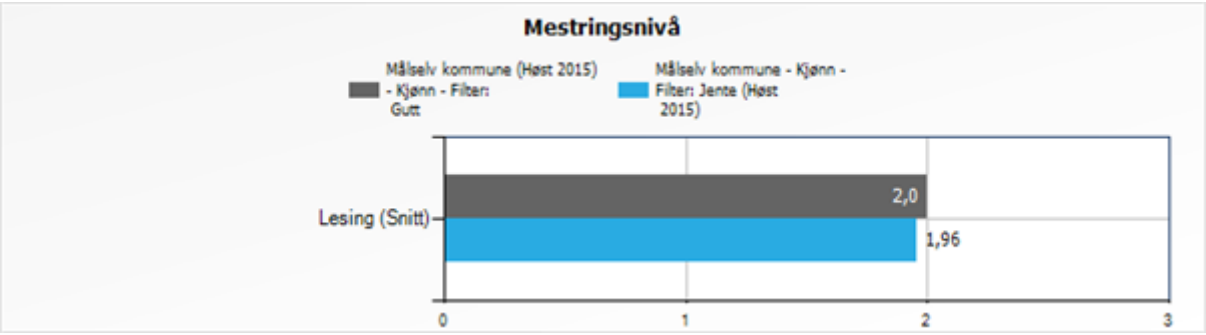

For 5. klassetrinn er det 3 mestringsnivå. Her ser vi at gjennomsnittet ligger litt under fylket og hele landet. Forskjellen mellom kjønnene er liten, men guttene er litt bedre enn jentene og fordelingen på de 3 mestringsnivåene viser at det er færre jenter på øverste nivå.

Mestringsnivå 8. klassetrinn

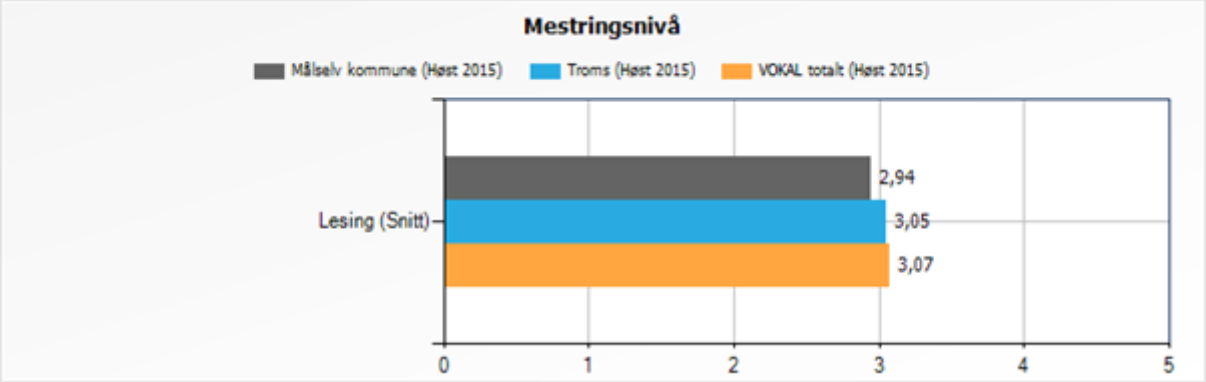

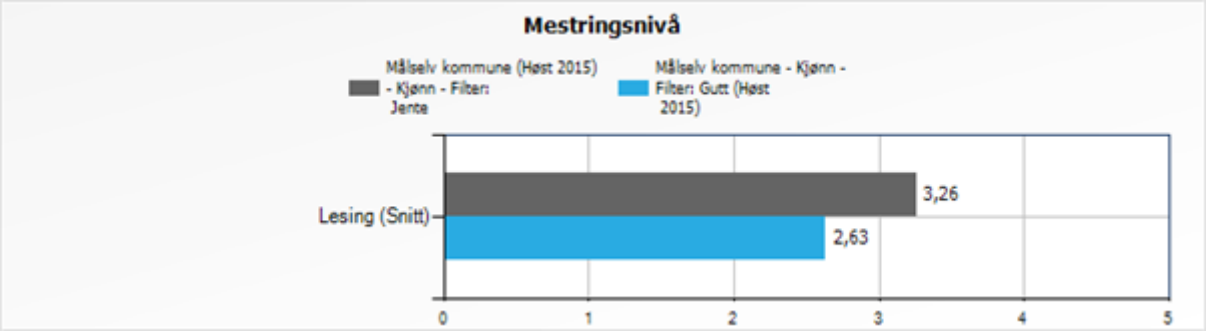

På 8. og 9. trinn er det 5 mestringsnivå. Her ligger vi også under snittet for fylket og hele landet. Forskjellen mellom jentene og guttene er snudd fra 5. trinn, nå er jentene blitt mye bedre enn guttene. Dette skyldes at det er færre gutter som scorer på det høyeste nivået og flere som presterer på nivå 1. For jentene så skiller de seg ut ved at det er færre på nivå 2 og flere på nivå 3 og dermed er de også litt bedre enn jentene både i fylket og på landsbasis.

Mestringsnivå 9. klassetrinn

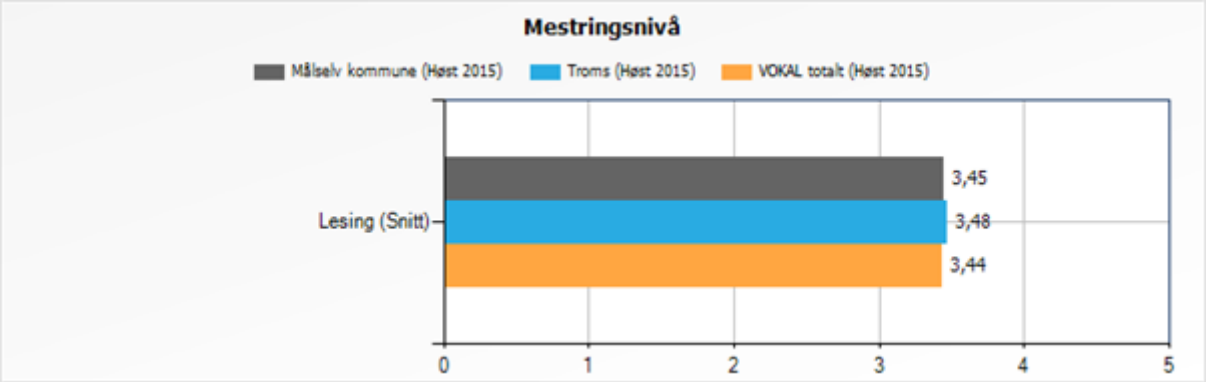

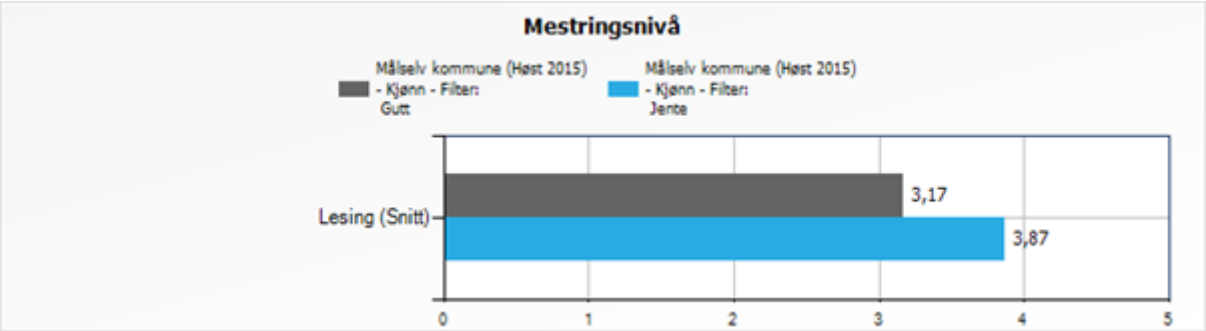

Her ligger vi mellom snittet for fylket og hele landet. Forskjellen mellom jentene og guttene er øket fra 8. klassetrinn og jentene i Målselv scorer nå mye høyere enn jentene i fylket og på landsbasis. Fordelingen mellom de 5 mestringsnivåene viser at guttene fremdeles er færre på øverste nivå mens andelen på laveste nivå er redusert. For jentene så har de mye større andel på øverste nivå enn både fylket og landet.

Kommentar

På fokusområdet lesing og skriving viser tallene både fra elev- og foreldreundersøkelsen at de er godt fornøyd, scoren til Målselvskolen er vesentlig høyere enn både landet og fylket og det er også gledelig at utviklingen de siste årene har en positiv tendens. I skolenes egenvurdering er man mere kritisk til egen praksis, spesielt på områder med delaktighet fra elever og foreldre. Noe av årsaken til dette kan skyldes at skolene bare så vidt fikk startet arbeidet med fokusområdene i kvalitetsplanen på slutten av året.

Når det gjelder faglige resultat så har leseferdighetene på 2.klassetrinn gått litt ned i år og skolene har satt inn tiltak for de enkelte elevene som er under kritisk grense.

På de nasjonale prøvene i lesing ligger vi litt under nasjonalt snitt på 5. og 8 trinn og vi har litt for mange elever som er på laveste nivå. På 5 trinn er trinn er guttene bedre enn jentene med dette endrer seg til 8 trinn der jentene er blitt bedre enn guttene.

For 9.trinn ligger vi like over nasjonalt snitt og litt under fylkessnittet. Ser vi litt nærmere på fordelingen mellom gutter og jenter er forskjellen øket fra 8.trinn og jentene skårer langt bedre enn snittet i fylket og nasjonalt. Vi har større andel jenter som er flinke i lesing, og de flinkeste er veldig flinke.

Oppsummert så er både elever og foreldre fornøyd, men skolene mener at vi har flere områder der vi må forbedre praksis. Faglige resultater er litt lavere enn vi ønsker og det vil være viktig å sette inn målrettede tiltak for å bedre leseresultatene til guttene.

På grunn av endringer i nasjonale datasystemer og regler for offentliggjøring (prikkeregler)kan vi dessverre ikke få ut statistikk som viser utviklingen på nasjonale prøver med tidligere år.

Fokusområdet vurdering

God vurderingspraksis er et viktig virkemiddel for å realisere Kunnskapsløftets målsetting om økt læringsutbytte for alle elever. Vurderingsarbeidet som skjer i skolen, har som mål å øke elevenes læring og utvikling. Forskriftene til opplæringsloven har et tydelig regelverk for hvordan vurderingsarbeidet skal skje og bruker begrepene *underveisvurdering* og *sluttvurdering* for å skille mellom den vurderingen som har elevenes videre læring og utvikling som mål, og den vurderingen som gir informasjon om elevenes kompetanse ved endt opplæring.

Forskrift for individuell vurdering bygger på eksisterende kunnskap om hva som best hjelper elevene underveis i læringsarbeidet.

Begrepet «vurdering for læring» brukes om det vurderingsarbeidet som foregår mellom lærer og elev underveis i opplæringen. «Vurdering for læring» tydeliggjør at det er en sammenheng mellom elevenes læring og det vurderingsarbeidet som gjøres på alle områder i skolen.

Forskning viser at elever lærer best når:

- De forstår hva de skal lære og hva som er forventet av dem
- De får tilbakemeldinger som forteller dem om kvaliteten på eget arbeid og prestasjon
- De får råd om hvordan de kan forbedre seg
- De er involvert i eget læringsarbeid ved blant annet å vurdere eget arbeid og utvikling
- Foreldre og lærere sammen støtter opp om elevenes læringsmiljø

Elevene i Målselvskolen skal oppleve en vurderingspraksis som fremme læring og gi god informasjon om egen kompetanse.

Skolenes egenvurdering

Vurdering, tegn på god praksis	**Skolenes vurdering**
Elevene vet hva de skal lære og kjenner til kompetansemålene i fagene	
Elevene og deres foreldre vet hva som vektlegges i vurderingen og hva som kreves på de ulike kompetansenivå	
Elevene får presise, faglige tilbakemeldinger om kvalitet på eget arbeid og mottar veiledning for å bedre sine prestasjoner	
Elevene trenes i å vurdere kvaliteten av eget arbeid og om læringsmålet er nådd	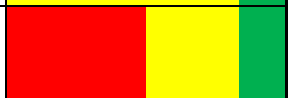
Elevene opplever at underveisvurdering og sluttvurdering samsvarer	
Foreldre får nødvendig informasjon i forkant av og i utviklingssamtalen	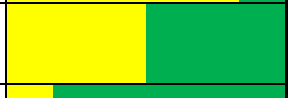
Foreldre og skole avklarer ansvarsområder og forventninger til hverandre	
Lærerne synliggjør og formidler målsettinger for læringsarbeidet	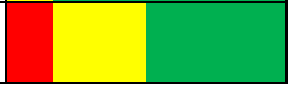

Vurdering, tegn på god praksis	Skolenes vurdering
Lærerne legger til rette for egenvurdering i læringsarbeidet	
Lærerne har nødvendig kompetanse innenfor området vurdering	
Skolens ledelse stimulerer og tilbyr personalet kompetanseheving i vurdering	
Skolens ledelse støtter de ansatte og gir jevnlige tilbakemeldinger på utført arbeid	
Skolens ledelse sikrer at resultater brukes systematisk som grunnlag for videreutvikling av pedagogisk praksis – både individuelt og på lag/team/trinn	

Utfra egenvurderingen til skolene må elevene mere involveres mere i vurderingsarbeidet, både mht kjennskap til kompetansemålene, vurderingskriterier og trenes mer i å vurdere eget arbeid. Målselv deltok for noen år siden i ei satsing på vurdering, men utfra tilbakemeldingene så er det behov for mere kompetanseheving og fokus på tilbakemeldinger fra skoleledelsen.

Elevundersøkelsen

Spørsmål om vurdering fra elevundersøkelsen	Målselv	Troms	Nasjonalt
Forklarer lærerne hva som er målene i de ulike fagene slik at du forstår dem?	4,23	4,15	4,19
Forklarer læreren godt nok hva det legges vekt på når skolearbeidet ditt vurderes.	4,14	4,13	4,16
Forteller lærerne deg hva som er bra med arbeidet du gjør?	3,92	3,96	4,02
Snakker lærerne med deg om hva du bør gjøre for å bli bedre i fagene?	3,8	3,8	3,9
Hvor ofte får du tilbakemeldinger fra lærerne som du kan bruke til å bli bedre i fagene?	3,70	3,55	3,60
Forteller lærerne hva du skal gjøre for å bli bedre i fagene	4,57	4,02	3,98
Hvor ofte forteller lærerne hva du bør gjøre for at du skal bli bedre i fagene	4,48	3,74	3,64
Får du være med og foreslå hva det skal legges vekt på når arbeidet ditt skal vurderes?	3,2	3,2	3,2
Får du være med og vurdere skolearbeidet ditt?	3,1	3,1	3,2
Jeg får hjelp av lærerne til å tenke gjennom hvordan jeg utvikler meg i faget	3,6	3,6	3,7

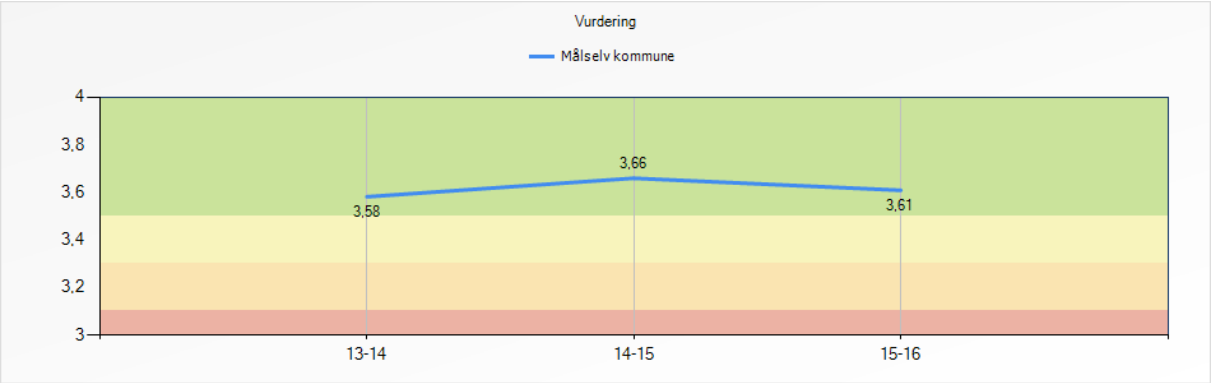

På de spørsmålene vi ikke ligger godt over lands- og fylkessnitt er forskjellene svært små, men vi må nok bli flinkere til å fortelle elevene hva som er bra med arbeidet de gjør og involvere dem mere i vurderingsarbeidet. Dette samsvarer også med egenvurderingen fra skolene. Sammenlignet med resultatene fra tidligere år så ligger vi på samme nivå.

Som det vises av tabellen nedenfor er Målselvskolen svært mye bedre enn både fylket og landet for øvrig på faglig veiledning. (tilleggsspørsmål i elevundersøkelsen på faglig veiledning).

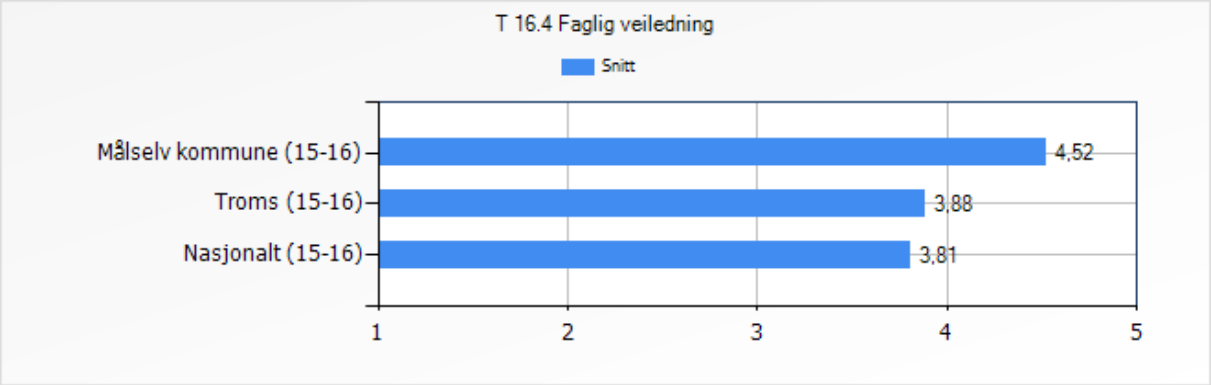

Foreldreundersøkelsen

Spørsmål om vurdering fra foreldreundersøkelsen	Målselv	Troms	Nasjonalt
Jeg har inntrykk av at barnet mitt forstår hva som er målene i de ulike fagene	4,3	4,2	4,2
Jeg har inntrykk av at barnet mitt vet hva det legges vekt på, når skolearbeidet hans/hennes vurderes	4,3	4,2	4,1
Jeg har inntrykk av at barnet mitt vet hva som kreves for å oppnå de ulike karakterene ved halvårsvurdering i fag	4,1	4,2	4,1
Jeg har inntrykk av at barnet mitt får tilbakemeldinger om hva som er bra med arbeidet han/hun gjør	4,5	4,5	4,3
Jeg har inntrykk av at barnet mitt får tilbakemeldinger om hva han/hun bør gjøre for å bli bedre i fagene	4,4	4,4	4,2
Jeg har inntrykk av at barnet mitt får være med på å foreslå hva det skal legges vekt på, når skolearbeidet skal vurderes	3,8	4,0	3,6
Jeg har inntrykk av at barnet mitt får være med på å vurdere sitt eget skolearbeid	4,0	4,1	3,7
Jeg har inntrykk av at barnet mitt får hjelp av lærerne til å tenke gjennom hvordan han/hun utvikler seg i faget	4,3	4,3	4,0

Foreldrene er godt fornøyd med vurderingsarbeidet i Målselvskolen og vi ligger på eller over landssnittet på alle spørsmål. Vi ligger under fylket på når det gjelder kunnskap om vurderingskriteriene og delaktighet fra elevene.

Kommentar

Fokusområdet vurdering viser at vi har god praksis og som også oppleves god av både elever og foreldre og vi ligger stort sett over landssnitt på det meste. Både elever, foreldre og egenvurderingen til skolene samsvarer godt på de områdene vi må forbedre oss. Fokus framover må derfor settes på at elevene må få bedre kjennskap til vurderingskriteriene og bli mere delaktig i utformingen av både mål og deltagelse i vurderingsarbeidet.

Fokusområdet læringsmiljø

Med læringsmiljøet forstås de miljømessige faktorene i skolen som har innflytelse på elevenes faglige og sosiale utvikling. Disse faktorene er i hovedsak relatert til vennskap og deltagelse i sosiale og faglige fellesskap, samt relasjoner til medelever og lærere. Andre viktige faktorer er klasseledelse, normer og regler, verdier, forventninger til læring og det fysiske miljøet i skolen. Det er en klar sammenheng mellom et godt læringsmiljø og gode faglige resultater.

Fire forhold har avgjørende betydning for å utvikle et godt læringsmiljø: ledelseskompetanse, lærerkompetanse, elevens medvirkning og hjem-skolesamarbeid.

Med ledelseskompetanse menes her skoleeier og skoleleders oppfølgning av lovverket og evne til å skape et positivt klima for kontinuerlig arbeid med læringsmiljøet.

Med lærers kompetanse menes her relasjonskompetanse, kompetanse i klasse- og undervisningsledelse samt faglig og fagdidaktisk kompetanse.

Elevene skal ta aktivt del i og ha reell innflytelse på arbeidet med klassemiljøet og læringsmiljøet på skolen.

I samarbeid mellom hjem og skole må skolens og foreldrenes gjensidige forventninger være tydelige og avklarte. Foreldre skal delta i arbeidet med læringsmiljøet i klassen og i skolens formelle samarbeidsorganer.

I Målselvskolen skal arbeidet med læringsmiljøet være systematisk, kunnskapsbasert og omfatte hele skolen. Alle skolene har et årshjul for arbeidet med læringsmiljøet som evalueres og revideres før utgangen av hvert skoleår.

Elevene i Målselvskolen skal oppleve et læringsmiljø preget av struktur, åpenhet og inkludering som gir trygghet og som fremmer læring. Skolen skal være utformet slik – innvendig og utvendig- at den ivaretar elevenes helse og trivsel og legger til rette for varierte lærings- og arbeidsmåter.

Skolenes egenvurdering

Læringsmiljø, tegn på god praksis	**Skolenes vurdering**
Elevenes ressurser brukes aktivt i opplæringen	
Elevene får tilpasset opplæring som sikrer gode mestringsopplevelser	
Elevene bruker ulike læringsstrategier	
Elever og foreldre opplever reell mulighet til medvirkning på egen skole	
Skolens planer synliggjør systematisk arbeid med sosial kompetanse og trivselsfremmende tiltak	
Skolen arbeider systematisk med å oppnå gode faglige resultater	

Læringsmiljø, tegn på god praksis	Skolenes vurdering
Skolen praktiserer nulltoleranse mot mobbing	
Skoleleder arbeider aktivt for at skolens samarbeidsorganer jevnlig diskuterer saker knyttet til læringsmiljø	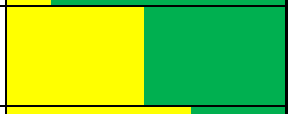
Skoleeier og skoleleder arbeider systematisk og målrettet med kompetanseheving av ansatte i skolen	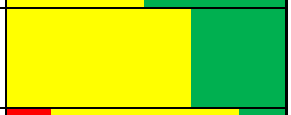
Skolebyggene legger til rette for fleksibilitet og gode læringsarenaer	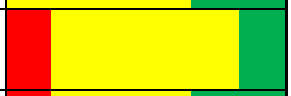
Skolens uteområder stimulerer til lek, læring og fysisk aktivitet på alle trinn	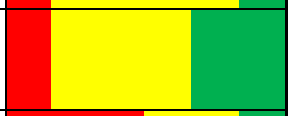
Skolebygningene, inventar og uteområder blir jevnlig vedlikeholdt	

Egenvurderingene viser mye god praksis på området. Elevenes ressurser kan utnyttes bedre og både foreldre og elever har for liten innvirkning på egen skole. I tillegg oppfattes ikke skolebygningene som fleksible gode læringsarenaer, uteområdene stimulerer ikke til læring og fysisk aktivitet på alle trinn og vedlikeholdet er mange misfornøyd med.

Elevundersøkelsen

Indekser om læringsmiljø fra elevundersøkelsen	Målselv	Troms	Nasjonalt
Trivsel	4,4	4,3	4,3
Støtte fra lærer	4,3	4,2	4,2
Støtte hjemmefra	4,4	4,1	4,1
Læringskultur	3,9	3,9	4,0
Mestring	4,0	4,0	4,0
Motivasjon	3,9	3,8	3,8
Elevdemokrati og medvirkning	3,8	3,6	3,6
Felles regler	4,3	4,1	4,1
Mobbing på skolen	4,8	4,8	4,8
Fysisk læringsmiljø	3,3	3,1	3,4
Utdanning og yrkesveiledning (ungdomsskolen)	3,8	3,8	3,7
Praktisk opplæring	3,1	3,1	3,2
Variert opplæring	4,0	3,7	3,8
Relevant opplæring	4,0	3,7	3,8
Innsats	4,3	4,1	4,1

Elevene i Målselvskolen er jevnt over bedre fornøyd med læringsmiljøet enn elevene ellers i landet og vi ligger over eller likt på de fleste indeksene. For området læringskultur ligger vi litt under landssnittet, dette skyldes at elevene ikke er like fornøyd arbeidsroen i timene som landssnittet. På

fysisk læringsmiljø ligger vi litt under landet, men godt over snittet i fylket. På praktisk arbeid ligger vi også litt under landssnittet.

Foreldreundersøkelsen

Spørsmål om læringsmiljø fra foreldreundersøkelsen	Målselv	Troms	Nasjonalt
Barnet mitt trives på skolen	4,8	4,7	4,7
Barnet mitt har medelever å være sammen med i friminuttene	4,8	4,7	4,7
Barnet mitt er interessert i å lære på skolen	4,7	4,7	4,7
Barnet mitt liker skolearbeidet	4,2	4,3	4,2
Barnet mitt gleder seg til å gå på skolen	4,5	4,4	4,4
Barnet mitt fortsetter å jobbe selv om det som skal læres, er vanskelig	4,1	4,1	4,1
Jeg har inntrykk av at det er god arbeidsro i timene	3,8	3,7	3,8
Jeg har inntrykk av at i klassen til barnet mitt synes de det er viktig å jobbe godt med skolearbeidet	4,3	4,1	4,2
Jeg har inntrykk av at i klassen til barnet mitt vet elevene at det er greit å gjøre feil, fordi de kan lære av det	4,4	4,1	4,20
Jeg har inntrykk av at barnet mitt får nok faglige utfordringer på skolen	4,6	4,4	4,4
Jeg har inntrykk av at barnet mitt får oppgaver på skolen som han/hun klarer å løse på egen hånd	4,7	4,4	4,4
Jeg har inntrykk av at lærerne gjennomgår og forklarer nytt stoff, slik at barnet mitt forstår innholdet	4,6	4,3	4,3
Barnet mitt får lekser som han/hun greier å gjøre på egen hånd	4,4	4,2	4,2
Jeg har inntrykk av at lærerne sjekker at leksene er gjort.	4,4	4,2	4,2
Det mitt barn lærer på skolen, er viktig	4,7	4,8	4,8
Jeg har inntrykk av at det barnet mitt lærer på skolen, vil være nyttig for han/henne senere i livet	4,6	4,7	4,7
Jeg har inntrykk av at barnet mitt forstår hvorfor de jobber med ulike tema og oppgaver på skolen	4,2	4,3	4,3
Jeg har inntrykk av at barnet mitt får arbeide med det de skal lære på ulike måter	4,3	4,1	4,2
Jeg har inntrykk av at skolen legger til rette for at barnet mitt får bruke praktiske arbeidsmåter (for eksempel å lage modeller, bruke måleinstrumenter, rollespill, spill og lignende)	3,7	3,6	3,9
Kommunikasjonen mellom hjem og skole er god.	4,6	4,5	4,4
Lærerne følger opp mine synspunkter om mine barns læring og utvikling	4,6	4,5	4,3

Foreldrene er generelt bedre fornøyd med læringsmiljøet enn landssnittet, men de vil ha mere praktisk opplæring. På spørsmålene om det barnet lærer er viktig, nyttig i resten av livet og at eleven forstår hvorfor de har ulike tema er scoren bare litt lavere enn både fylkes- og landssnitt.

Utvikling over tid

Elev- og foreldreundersøkelsen viser tilstanden i oktober/november hvert år. Det er interessant å se om resultatene blir bedre eller dårligere over tid. Vi har derfor valgt å ta med noen grafer fra elevundersøkelsene som viser utviklingen i læringsmiljøet over tid.

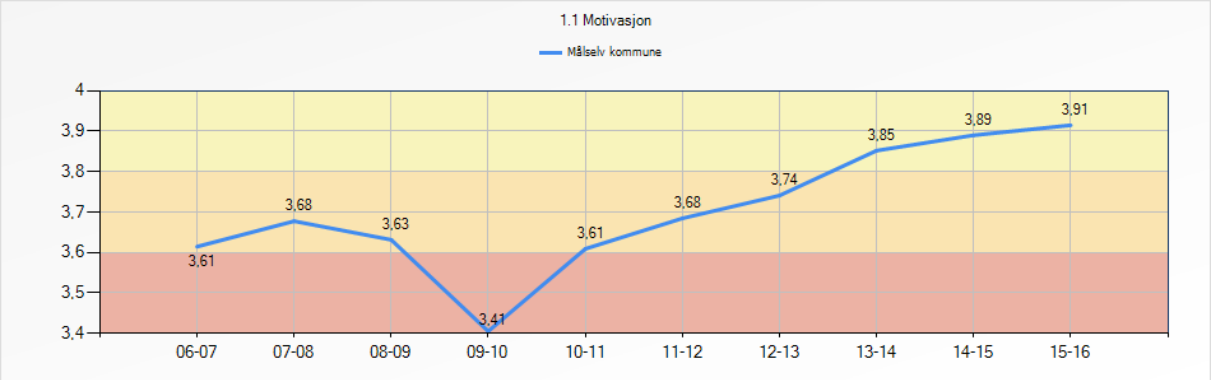

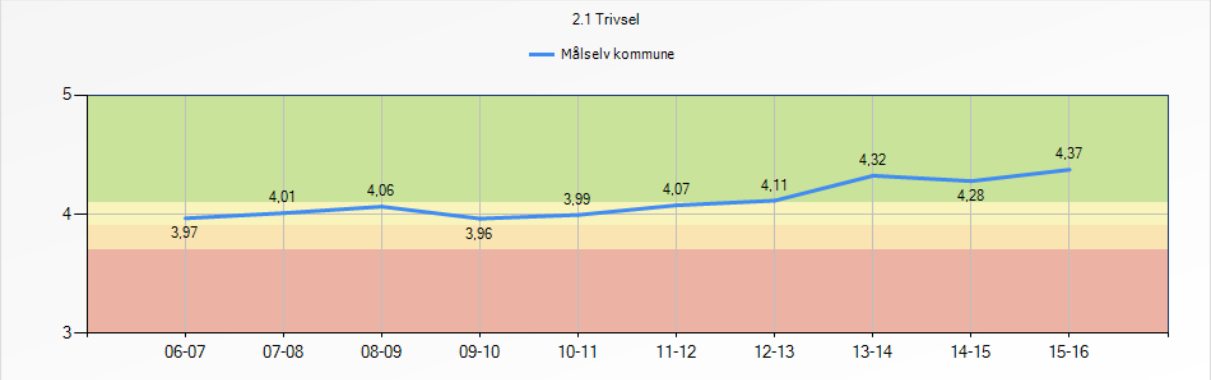

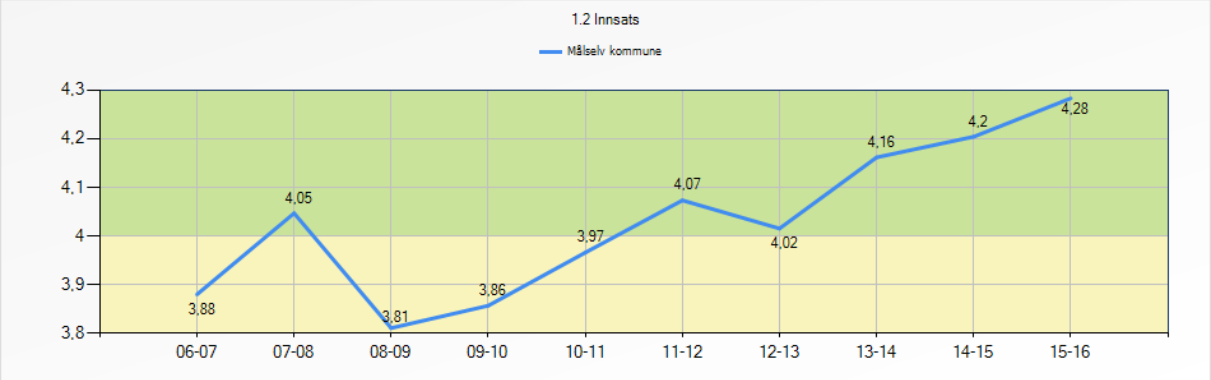

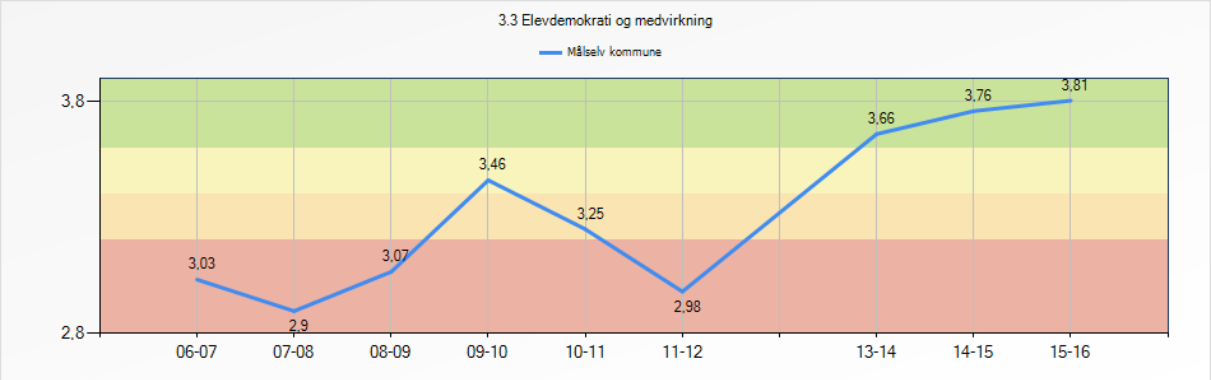

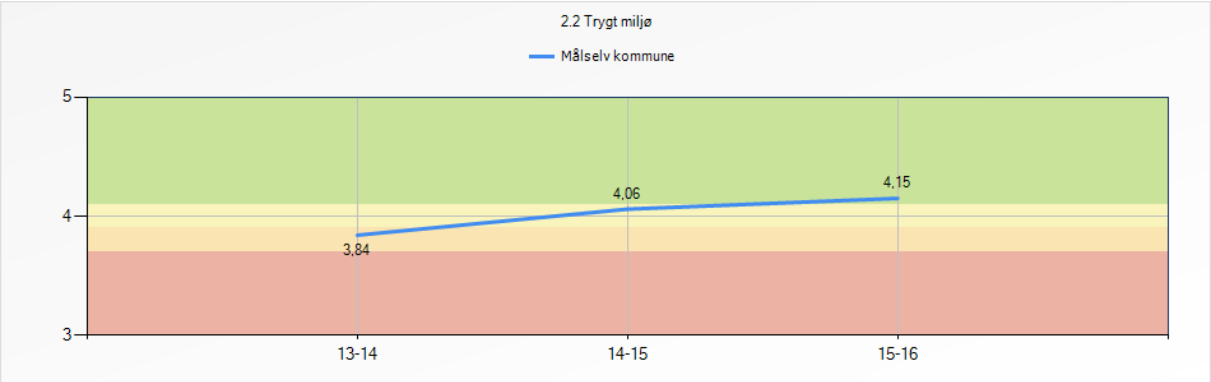

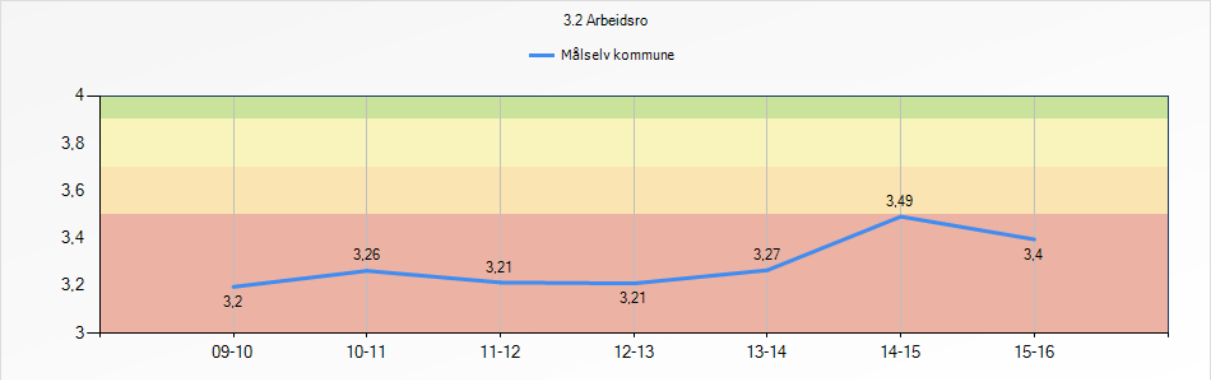

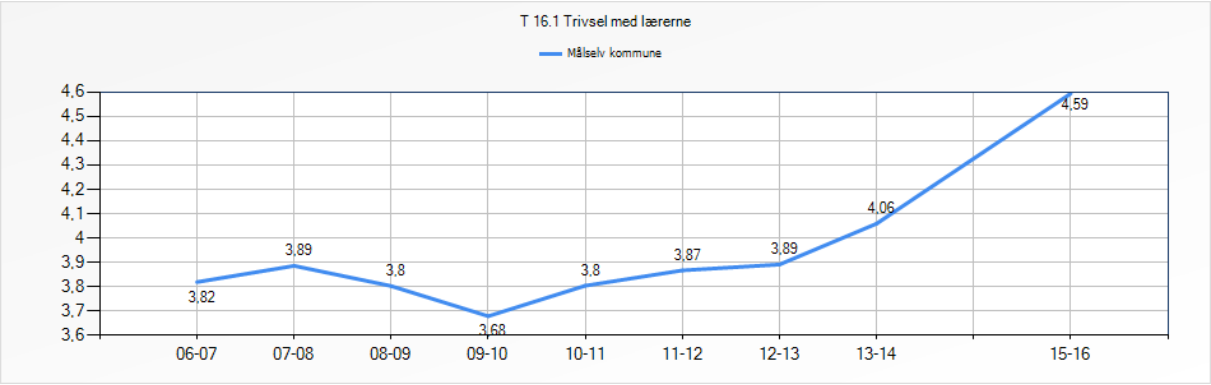

Indeksene for læringsmiljøet viser en fin stigning de siste årene. Elevene trives bedre, er mere motivert, gjør større innsats og trives bedre med lærerne i et trygt miljø selv om de synes at det er for lite arbeidsro i timene.

Mobbing

Spørsmål om mobbing fra elevundersøkelsen	Målselv	Troms	Nasjonalt
Er du blitt mobbet på skolen de siste månedene?	4,8	4,8	4,8
Er du mobbet av elever i gruppa/klassen	4,8	4,7	4,8
Er du mobbet andre elever på skolen	4,8	4,8	4,8
Er du mobbet en eller flere lærere?	5,0	4,9	4,9
Er du mobbet andre voksne på skolen?	5,0	5,0	5,0

Spørsmål om mobbing fra foreldreundersøkelsen	Målselv	Troms	Nasjonalt
Skolen håndterer mobbing av elever på en god måte	3,8	3,8	4,0

Tallene fra elevundersøkelsen i 2015 viser at vi ligger likt eller bedre enn tallene for fylket og landet. Dette er svært positivt siden vi tidligere har vært dårligere. Fra foreldreundersøkelsen er foreldrene mindre fornøyd med hvordan skolene håndterer mobbing enn landsnittet og likt med fylket.

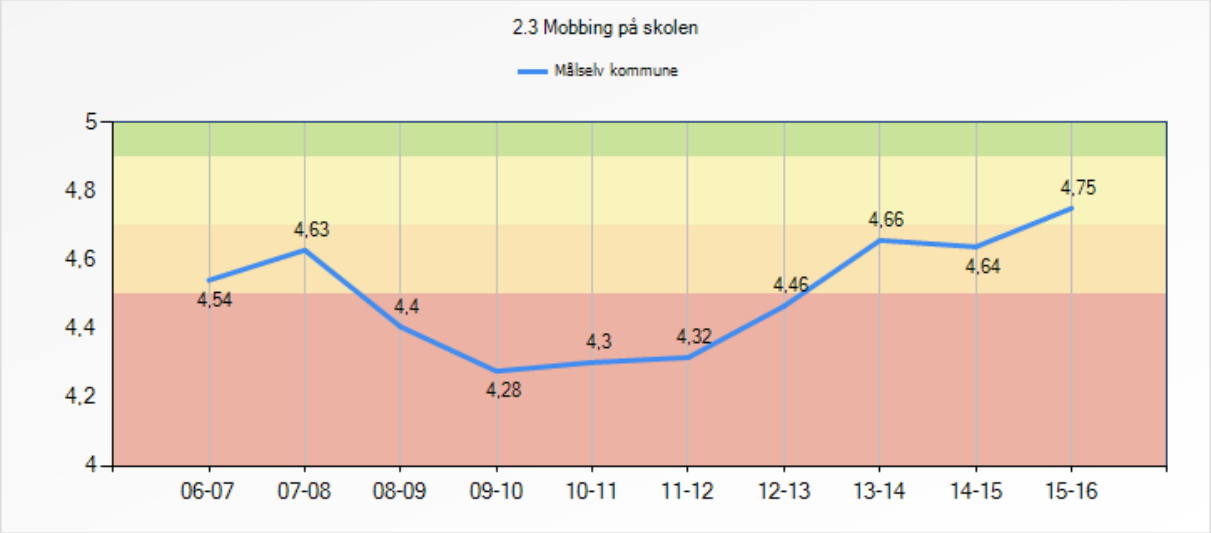

Figuren over viser utviklingen i mobbingen de siste 10 årene for alle trinnene i Målselvskolen der vi ser at det har vært en positiv utvikling de siste årene. De forskjellige klassetrinnene har omtrent samme utvikling med unntak av 5. klassetrinn som i 2015 hadde en kraftig forverring i mobbetallene (se tabellen nedenfor). Dette var ikke forventet og skolene har ikke funnet noen god forklaring på nedgangen på dette klassetrinnet. Det er i alle fall viktig å ha ekstra fokus på overgangen mellom barnetrinn og mellomtrinn og følge opp dette årstrinnet spesielt.

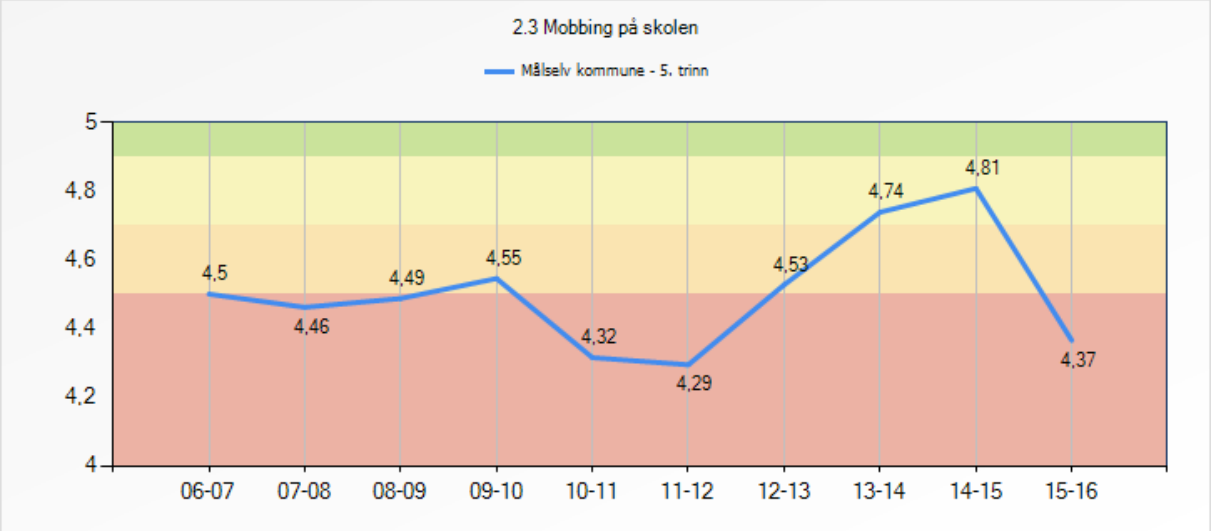

Kommentar

Læringsmiljøet er de miljømessige faktorene i skolen som har innflytelse på elevenes faglige og sosiale utvikling.

Egenvurderingene fra skolene, svarene fra elev- og foreldreundersøkelsen viser at tilstanden på læringsmiljøet er god. Tallene for 2015 er jevnt over bedre eller likt med fylkes- og landssnittet og dette må vi si oss fornøyd med.

Statusen for 2015 og utviklingen de siste årene har vært svært positiv og skyldes det store fokuset og massive arbeidet med læringsmiljøet. Målselvskolen sitt arbeid med relasjoner, klasseledelse og pedagogisk analyse som følge av deltagelsen i Læringsmiljøprosjektet og arbeidet med LP-modellen har gitt endring i skolehverdagen. Skolenes systematiske og planmessige arbeid med trivselsfremmende tiltak, tiltak mot mobbing, avdekking av mobbing og andre planlagte tiltak i årshjulet for læringsmiljø har hatt en ønsket effekt.

Skolenes egenvurdering viser noen områder det praksisen må forbedres. Flere av disse områdene samsvarer med både elvenes og foreldrenes svar.

Områder der praksisen må forbedres:

- Elvenes ressurser kan utnyttes bedre
- Foreldre og elever må få mere medinnflytelse
- Uteområdene må stimulere til fysisk aktivitet og læring på alle trinn
- Bedre og hyppigere vedlikehold av skolebygninger og uteområder
- Forbedre arbeidsroen i timene
- Mere praktisk tilrettelagt undervisning

Kommunens system for kvalitetssikring i skolen.

Kvalitetsplanen er bygd på nasjonale føringer og vil sikre at Målselvskolen etterlever nasjonale krav. Kvalitetsplanen for Målselvskolen skal i et tre årig perspektiv gi kvalitetsmessige føringer for målene i økonomiplanen.

Det er en forutsetning for å oppnå gode resultater at Målselvskolen tar i bruk analytiske verktøy som er lært gjennom implementering av læringsmiljø og pedagogisk analyse (LP-modellen). De metodene som er implementert i Målselvskolen skal brukes aktivt og utviklingsarbeidet skal bygge på forskning.

I forskrift til opplæringsloven § 2-1 *Skolebasert vurdering* heter det at skolen jevnlig skal vurdere i hvilken grad organisering, tilrettelegging og gjennomføring av opplæringa medvirker til å nå målene i læreplanen. Skoleeier skal påse at denne vurderinga blir gjennomført i henhold til forutsetningene. I tillegg stiller opplæringsloven § 13-10 krav til skoleeier om å ha et forsvarlig system for vurdering av om kravene i opplæringsloven og forskriftene til loven blir oppfylte.

Kommentar

Ifølge «Kvalitetsplanen for Målselvskolen» skal skolene lage en årsmelding/rapport basert på skolenes egne handlingsplaner for fokusområdene i planen. Kvalitetsplanen ble ikke vedtatt før november 2015 og skolene fikk så vidt startet opp dette arbeidet i 2015. Det ble derfor vurdert som for tidlig til å lage en egen rapport ift kvalitetsplanen, men skolene har levert en egenvurdering over statusen på satsingsområdene som er brukt i denne Tilstandsrapporten. Skolene reviderer handlingsplanene utfra resultater og erfaringer etter hvert skoleår og sender sin lokale planer inn til skoleeier.

Det er tett kontakt mellom skoleeier og skolene, og i månedlige rektormøter legges det føringer for arbeidet i tillegg til at kommunens kvalitetssystem brukes for å sikre at rutiner og handlingsplaner følges. Det er likevel ønskelig at denne kontakten for framtida skal bli enda tettere ved at skoleeier jevnlig besøker skolene for å utveksle erfaringer og forventninger samt delta i diskusjoner om faglig utvikling og resultater for elevene. Det vurderes også innkjøp av et dataprogram som er med på å dokumentere måloppnåelse i forhold til kravene i opplæringsloven.

I løpet av 2016 vil skoleeier og skolene ta i bruk dataverktøyene PULS og Vokal for systematisk kvalitetsarbeid, analyse og refleksjon over egen praksis for samskaping av konkrete mål og tiltak.

Skoleeier følger opp kvalitetsplanen ved at skolenes kompetanseheving og satsinger er i tråd med satsingsområdene i planen i tillegg til deltagelse i nasjonale satsinger som underbygger arbeidet med planen.